

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2009. gada 15. septembrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris un tiesneses Aija Branta un Kristīne Krūma,
kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Bio-Venta” (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikuma reģ. Nr. 385/2009),

k o n s t a t ē j a:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt:

1.1. Ministru kabineta 2008. gada 15. aprīļa noteikumu Nr. 280 „Noteikumi par finansiāli atbalstāmajām kvotām biodegvielai” (turpmāk – Noteikumi Nr. 280) 26. punktu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. un 105. pantam;

1.2. likuma „Par valsts budžetu 2009. gadam” apakšprogrammu 21.06.00 par neatbilstošu Satversmes 1. un 105. pantam.

2. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu prasījums izvērtēt likuma atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu prasījums izvērtēt Ministru kabineta noteikumu normu atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

3. Pieteikumā vienlaikus apstrīdēta divu normatīvo aktu tiesību normu atbilstība Satversmei. Satversmes tiesas likuma 18. panta otrā daļa paredz, ka vairāku normatīvo aktu apstrīdēšana vienā pieteikumā ir pieļaujama gadījumos, kad tiek apstrīdēts normatīvais akts vai tā daļa un uz tā pamata izdotās zemāka juridiska spēka tiesību normas.

Satversmes tiesa ir arī secinājusi, ka, ņemot vērā Satversmes tiesas procesa ekonomijas principu, atsevišķos gadījumos viena pieteikuma ietvaros var apstrīdēt arī

vairāku likumu normas (*sk. Satversmes tiesas 2005. gada 1. jūnija lēmumu par lietas Nr. 2005-13-0106 ierosināšanu*).

No Noteikumu Nr. 280 26. punkta izriet, ka tiešā atbalsta izmaksas samazinājums ir valsts budžeta programmā noteiktie attiecīgajā gadā pieejamie finanšu līdzekļi. Līdz ar to Noteikumu Nr. 280 26. punkta izpilde ir nepārprotami saistīta ar likumā „Par valsts budžetu 2009. gadam” noteiktajiem finanšu līdzekļiem.

4. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punkts paredz personai tiesības pamattiesību aizskāruma gadījumā iesniegt pieteikumu par Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. un 3. punktā noteiktās lietas ierosināšanu. Tādējādi Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu.

5. Pieteikums iesniegts kā konstitucionālā sūdzība. Līdz ar to tam jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

5.1. Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi, norādīts uz Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu un sniegts juridiskais pamatojums par Noteikumu Nr. 280 26. punkta iespējamo neatbilstību Satversmes 1. un 105. pantam. Šajā daļā pieteikums atbilst arī pārējām atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta un 19.² panta prasībām.

5.2. Savukārt vērtējot šā lēmuma 1.2. punktā ietvertā prasījuma atbilstību Satversmes tiesas likuma prasībām, jāņem vērā, ka valsts budžets ir valsts saimniecības plāns, kurā, pamatojoties uz pastāvošiem likumiem, paredzēti valsts ienākumi un izdevumi noteiktam saimnieciskam periodam – saimnieciskam gadam (*sk. Satversmes tiesas 1998. gada 27. novembra spriedumu lietā nr. 01-05(98)*). Saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 1. pantu budžets ir līdzeklis valsts politikas realizācijai ar finansiālām metodēm. Satversmes 66. panta pirmā daļa noteic, ka Seima lemj par valsts ienākumu un izdevu budžetu. Savukārt Likuma par budžetu un finanšu vadību 22. panta pirmā daļa noteic, ka Ministru kabineta iesniegto valsts budžeta likuma projektu Saeima pārbauda un apstiprina likumdošanas kārtībā. Formāli budžets tiek pieņemts kā likumdošanas akts, taču pēc būtības tas ir sabalansēts dinamisks naudas kopums, ko veido ieņēmumi un izdevumi un kas kalpo kā finanšu vadības instruments.

Pieteikumā ir sniegts juridiskais pamatojums par likuma „Par valsts budžetu 2009. gadam” apakšprogrammas 21.06.00 iespējamo neatbilstību Satversmes 1. un 105. pantam. Savukārt atbilstoši Satversmes tiesas praksei, tiesas kolēģija, izlemjot jautājumu par lietas ierosināšanu gadījumā, kad pastāv šaubas par konkrēta aizskāruma esamību, tās tulko par labu lietas ierosināšanai (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2008. gada 11. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2008-24-03 6. punktu*).

Līdz ar to ņemot vērā valsts budžeta tiesisko statusu, jautājums par Pieteikuma iesniedzējas iespējamo pamattiesību aizskārumu, kā arī iespējamo likuma „Par valsts budžetu 2009. gadam” apakšprogrammas 21.06.00 neatbilstību Satversmes 1. un 105. pantam Satversmes tiesai būtu jāvērtē lietas sagatavošanas un izskatīšanas gaitā.

6. No pieteikuma secināms, ka nepastāv citi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi Pieteikuma iesniedzējas pamattiesību aizskāruma novēršanai. Pieteikums nav iesniegts par prasījumu, kas būtu jau izspriests Satversmes tiesā.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

n o l ē m a:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par likuma „Par valsts budžetu 2009. gadam” apakšprogrammas 21.06.00 atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 105. pantam un Ministru kabineta 2008. gada 15. aprīļa noteikumu Nr. 280 „Noteikumi par finansiāli atbalstāmajām kvotām biodegvielai” 26. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 105. pantam” pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Bio-Venta” konstitucionālās sūdzības (pieteikuma reģ. Nr. 385/2009).

2. Uzaicināt institūcijas, kas izdevušas apstrīdētos aktus, – Latvijas Republikas Saeimu un Ministru kabinetu – līdz 2009. gada 15. oktobrim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstus ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kūtris